

Distriktsfiendtlig

Regjeringen kutter 90 millioner kroner i tilskuddene til utjevning av nettariffer. Det betyr at nærmere 90.000 strømabonnenter i distriktene må betale høyere nettleie. Endringen fører seg inn i rekken av distriktsfiendtlige tiltak fra regjeringens side.

Tariffutjevningen skal bidra til å redusere forskjeller i nettleien som følge av naturgitte forhold og høye overføringskostnader. Poenget var å gi strømkunder i distrikter med de vanskeligste naturgitte forholdene, næringsstruktur og bosettingsmønster en nettleie på et rimelig nivå. Nå kutter regjeringen 90 av 120 millioner kroner i utjevningsordningen.

Kuttet bekrefter inntrykket av en regjering som ikke vil legge to

pinner i kors for å sikre utkantene om lag samme livsbetingelser som sentrale strøk.

Det er et paradoks at nettleien skal være høyest der elektrisiteten faktisk produseres – i distriktene. Men det blir altså resultatet når regjeringen ikke er villig til å kompensere for at strømmettet er dyrere å drive der det er lengre mellom folk, og der det er mye fjell og daler.

Tidligere stortingsrepresentant for Høyre, Henning Warloe, gir i en kronikk i Bergens Tidende et befriende ærlig innblikk i høyrepartienes distriktpolitiske sinnelag: «Det kan ha verdi for enkelte å bo høyt og fritt og langt fra folk. Men for samfunnet har det ingen verdi. Det er tvert imot en byrde og en gigantisk kostnad. Det utløser krav om infrastruktur, rassikring, broer og tunneler» skriver Warloe.

Oppsummert

Kutt

1 Nærmere 90.000 strømabonnenter i distriktene får dyrere nettleie på grunn av regjeringens politikk.

Fiendtlig

2 Kuttet bekrefter inntrykket av en distriktsfiendtlig regjering.

Feilslått

3 Regjeringen argumenterer med at kuttet skal stimulere til sammenslåing av nettselskaper, men det er utelukkende kundene som blir rammet.

Nå sitter Warloes parti i regjering og styrer nettopp etter den villfarne overbevisning at all verdiskaping skjer i byene. Med denne regjeringens politikk, kan det snart vise seg å bli en selvpoppfyllende profeti.

Noe av det første regjeringen gjorde, var å kutte en halv milliard kroner til næringstiltak i distriktene. Dernest ble det gjort klart at landbrukspolitikken heretter skal være frakoblet distriktpolitiske mål. Begge deler reduserer muligheten for en balansert utvikling av hele landet.

Høyre argumenterer med at kuttet til nettutjevning skal stimulere til en ønsket sammenslåing av nettselskaper. Det er vanskelig å se hvordan et tiltak som utelukkende straffer kundene – og ikke nettselskapene – skal ha slik effekt.

SAGT

av andre

FOTO: NTB SCANPIX

Bygutt: Henning Warloe.

Ingen verdi

* «Et av Senterpartiets slagord er «Ta hele landet i bruk». Men hvorfor skal vi gjøre det, hvis det er upraktisk, unødvendig og vanvittig dyrt? Greit nok; det kan ha verdi for enkelte å bo høyt og fritt og langt fra folk. Men for samfunnet har det ingen verdi. Det er tvert imot en byrde og en gigantisk kostnad.»

Tidligere stortingsrepresentant Henning Warloe, i kronikk i Bergens Tidende.

Forakt

* «Eg trur Henning Warloe er komen i skade for å seie det ein tenkjer i Høgre og Frp, men som det for dei to partia ikkje høver seg å seie høgt. Innlegget osar av forakt for dei som bur i små kommunar rundt om i landet og som skapar verdier.»

Senterpartiets leder Liv Signe Navarsete kommenterer kronikken i Firda.

Spør ikke

* «Hvorfor skal vi bruke spørretimen når vi kan ringe hvilken som helst statsråd når som helst på døgnet?»

Frps Harald T. Nesvik forklarer ABC Nyheter hvorfor partiet, som i fjor sto bak halvparten av alle spørsmålene i Stortingets spørretime, så langt ikke har funnet grunn til å stille regjeringen et eneste spørsmål.

Tenke sjøl

* «Vi følger nå opp regjeringens ambisjon om å redusere byråkrati, styringskrav og tellekanter. Vi må ha tillit til at de som jobber i offentlig sektor kan tenke selv, og vi vil unngå dobbelrapportering.»

Helseminister Bent Høie, etter at regjeringen halverer antallet styringskrav til sykehusene.

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf. 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

Fredning under press

DAGENS GJEST

«Taxfreakonge Terje Stykket kjøpte i fjor en relativt ordinær villa i Løkkebergveien 4 på Bragernes i Drammen for 6,7 millioner for å rive og bygge nytt hus», fortalte bladet Kapital nylig. Det hele skulle vise seg å by på store problemer. Buskerud fylkeskommune gikk til midlertidig fredning av eiendommen etter at Fylkesmannen hadde opphevet kommunens riveforbud. Og der står saken: Taxfreakongen er forbannet og truer med advokater, mens fylkeskommunen utreder om anlegget virkelig har nasjonal verneinteresse. Saken illustrerer kulturminnevernets makt – og avmakt.

For hva er det vi freder, hvorfor skal vi frede, hvem skal frede og med hvilken hensikt? Ut fra bildene å dømme er huset i Bragernesåsen tidstypisk, men ellers en ganske alminnelig borgerlig villaeiendom fra 1930-tallet. Bygningen, og kanskje også hagen, er utvilsomt arkitekttegnet og de fire fotografiene viser en godt beliggende enebolig med gode solforhold og luftige værelser. Umiddelbart fremstår huset som den rake motsetning av Kapitals karakteristikk som beskriver

eiendommen som en ubeboelig villa med originale interiører i kjøkken, spiskammers og bad, samt en forvokst hage med trær og busker.

Hadde dette vært beskrivelsen av en intakt 1700-tallsbygning ville verneverdien trolig ha vært uomtvistet. Men for et hus fra mellomkrigstiden stiller det seg annerledes. En av ulempene er at de fleste av oss har gått ut og inn av nettopp slike bygninger og derfor mangler den nødvendige avstand til det som nå begynner å bli sjeldent. Så lenge besteforeldregenerasjonen levde, hørte laboratoriekjøkkener, emaljerte utslagsvasker, anretning, varevinduer og innbygd strykebrett i kjøkkenskapet til dagens orden. Men dette er fortid. Funksjonalismens kjøkkener er revet ut, vinduene er skiftet, ytterpanelet erstattet, fjellknausen ved inngangen sprengt vekk og badeværelset pusset opp to ganger siden den opprinnelige porselesservanten og de hvite flisenes dager. Utviklingen skjøt fart på 1980-tallet da eiendommene første gang kom i omsetning og har siden akselerert.

Visst er det fredet funkishus tidligere, men ofte er det snakk om de få og de påkostede anleggene

Sjur Harby

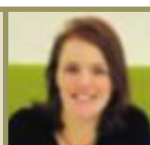
Sjur Harby er arkeolog og skribent

SPØRSMÅLET

«Hva er det vi freder, hvorfor skal vi frede, hvem skal frede og med hvilken hensikt?»

som Villa Dammann i Oslo og Villa Riise på Hamar. Begge er signert funksjonalismens yppersteprest, arkitekt Arne Korsmo, mens hus som det i Drammen, en alminnelig og representativt enebolig for tiden, handler om det motsatte. Det er formodentlig tegnet av en lokal arkitekt og utført av byens håndverkere i tråd med den gjeldende smak i et område som fremdeles domineres av blomstrende fruktager og beskjedene garasjer.

Fredningsinstituttet var det verktøyet Stortinget i 1920 ga Riksantikvaren for å sikre den norske bygningsarven. Det skjedde i tolvte time og forbildet ble hentet fra Danmark. Med årene har 6500 bygninger og anlegg blitt fredet etter loven – ikke mye tatt i betraktning av at dette skal representere hele landet, alle næringer, by og land, alle epoker og samfunnsklasser. Og det er her dilemmaet dukker opp. Det er nettopp helheten, den originale kjøkken- og badeinnredningen, vinduene og hagen som gjør eiendommen i Drammen viktig. Den viser hvordan internasjonale strømninger, kostholdsrevolusjonen, husmori-idealene og betydningen av hygiene påvirket norske hjem og mellomkrigstidens byggeskikk. Men Kapital forstår ikke dette. Terje Stykket forstår det heller ikke.

Sjefredaktør (konst.):
Pernille Huseby
pernille.huseby@nationen.no

Nyhetsredaktør:
Rino Andersen
rino.andersen@nationen.no

Politisk redaktør (konst.):
Kato Nykvist
kato.nykvist@nationen.no